

УДК 004.738.1

Кулікова О. С.

група 6521м, Національний університет кораблебудування імені адмірала С. О.
Макарова (Миколаїв), yelenafirsa@gmail.com

Філіппова Н. М.

канд. філол. наук, професор НУК, доцент кафедри прикладної лінгвістики,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Миколаїв), nina.filippova@nuos.edu.ua

УКЛАДАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА «ТЕРМІНОЗНАВСТВО»

У статті розглядається проблема електронної лінгводидактики. Обґрунтовано актуальність створення і використання нових програмних засобів інформаційно-комунікаційних технологій з метою підвищення якості освіти. Автоматизована інформаційна технологія – системно організована для розв'язання задач управління сукупність методів і засобів реалізації операцій збору, реєстрації, передавання, нагромадження, пошуку, оброблення та захисту інформації на базі застосування сучасного програмного забезпечення, використовуючи засоби обчислювальної техніки та зв'язку, а також засоби, за допомогою яких інформація пропонується людям.

Ключові слова: електронна лінгводидактика, інформаційні технології, електронний посібник, автоматизований словник.

The article reveals the websites and e-textbooks' role in the modern educational process' organization by identifying their advantages in the learning process, analyzing the e-textbook concept and distributing them to the main classes.

Key words: electronic linguodidactics, information technology, e-manual, automated dictionary.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю визначити роль веб-сайтів та електронних посібників в організації сучасного навчального процесу студентів та учнів.

Метою роботи є визначення переваг використання веб-сайту та електронних посібників у сучасному навчальному процесі, аналіз поняття «електронний посібник», надання загальної класифікації електронних посібників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростаючою роллю інформаційної сфери, що утворюється сукупністю суб'єктів інформаційної взаємодії, інформації

безпосередньо, інформаційної інфраструктури та суспільних відносин у зв'язку із формуванням, передачею, розповсюдженням та зберіганням інформації, обміном останньої всередині суспільства, що в свою чергу впливає на розширення сфери автоматизованого перекладу. В період науково-технічної революції безперервно й швидко зростає складність управління і планування об'єктами. Автоматизований словник забезпечує збирання й передавання інформації від об'єкта управління до центральної частини. Впровадження автоматизованого словника є особливо важливим етапом, адже саме тоді закладаються його базові характеристики (споживчі властивості), найголовнішими серед яких є якість і надійність. Це означає, що впровадження автоматизованого словника у процесі свого функціонування має забезпечити:

- інформаційні потреби користувачів;
- адекватність автоматизованого словника реальним інформаційним і технологічним процесам;
- високу економічну ефективність [5].

Споживчі властивості автоматизованого словника виражають:

- функціональна повнота, – відображує рівень задоволення інформаційних потреб користувачів – осіб, які приймають рішення, та рівень автоматизації управлінських робіт;
- своєчасність, – забезпечується можливістю своєчасного здобуття потрібної інформації;
- функціональна надійність, – відображає надійність інформаційного, програмного, технічного та ергономічного забезпечень під час оброблення даних;
- адаптивна надійність. Виражається у властивості системи виконувати свої функції при їх зміні під впливом навколишнього середовища (зміна ресурсів, структури інформаційної системи та ін.) [5].

Під час розроблення автоматизованого словника слід урахувувати, що інформаційні потреби користувача залежать від рівня структури управління, на якому він знаходиться. Перший, найнижчий, рівень – оперативне управління. Саме таким є управління процесом випуску словника. Суть його полягає в тому, що під час управління виносить оперативні рішення, які визначаються набором різноманітних чітко визначених правил.

Термінологічні словники є різновидом лінгвістичних словників, у яких подано термінологію однієї або кількох галузей знань/діяльності [3].

Укладання термінологічного словника починають з того, що з різних джерел добирають терміни. Джерела можуть бути такими:

- монографії та статті відомих учених та фахівців-практиків;
- підручники для ЗВО, що містять чіткі визначення понять і стандартизовані терміни;
- галузеві енциклопедії;
- вторинні документи:
 - а) реферати й анотації з реферативних журналів;
 - б) опис винаходів.

Після добору термінів складають словник термінологічного словника – реєстр одиниць (слів, словосполучень, скорочень, символів, сполучень слів і символів), які слід визначити та описати [4].

Отже, автоматизований словник є важливим джерелом інформації. Роль автоматизованого тлумачного словника полягає у підвищенні мовної культури. Оскільки, вони є одним із засобів нагромадження результатів пізнавальної діяльності, показником культури. Загалом, такий словник – скарбниця, у якій зберігаються знання і досвід багатьох поколінь. Автоматизовані словники виконують інформативну та нормативну функції: вони універсальні інформаційні джерела для розуміння того або іншого явища та найпевніша консультація щодо мовних норм.

Список використаних джерел

1. Compendium of Translation Software: directory of commercial machine transl. systems and computer-aided transl. support tools / comp. by John Hutchins. 14th ed. *EAMT: European Association for Machine Translation*. Genève, 2008.
2. Безруков Д. М. Проблемы прикладной лингвистики. С. 18–20.
3. Беляева Л. Н., Откупщикова М. И. Автоматический (машинный) перевод. *Прикладное языкознание: учебник* / отв. ред. А. С. Герд. Санкт-Петербург: С.-Петерб. ун-т, 1996. С. 360–388.
4. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ, 2000. С. 6.
5. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. Київ: К.І.С., 2002. 264 с.
6. Російсько-український словник наукової термінології: суспільні науки / Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко та ін. Київ: Наук. думка, 1994. 600 с.